

Igehirdetés. Elhangzott a Tatai Református Gyülekezetben 2018. február 11-én.

Kezdő ének: 135. zsoltár 1. verse

Főének: 469. dicséret mind az 5 verse

Ének prédikáció előtt: 135. zsoltár 4. verse

Textus: Máté evangéliuma 15. rész 19-20. verse: „Mert a szívből származnak a gonosz gondolatok, gyilkosságok, házasságtörések, paráznaságok, lopások, hamis tanúskodások és istenkáromlások. Ezek teszik tisztátalanná az embert. De az, hogy mosatlan kézzel eszik, nem teszi tisztátalanná az embert.”

Kedves Testvéreim!

A felolvasott hosszabb igeszakasz ismét egy összeütközésről ad számot. A téma a mózesi törvényekkel kapcsolatos gyakorlat. Jézus tanítványai ugyanis nem mostak kezet, mielőtt étkeztek volna. Nem akarom a felolvasott igeszakasz alapján azt kijelenteni, hogy Megváltónk számára teljesen lényegtelen volt az, hogy valakinek tiszte-e a keze, amikor az asztalhoz ül. Biztosan nem így van. Szülőként mi is fontosnak tartjuk ezt, sokszor rákérdezőnk a gyerekeknél, hogy mostál kezet, miután bejöttél az udvarról, miután kutyát simogattál, miután a homokozóban játszottál? Ha pedig a válasz nem, akkor elküldjük kezet mosni. Jézus sem azt mondja, hogy nem kell kezet mosni. Csupán arra világít rá, hogy ez nem ugyanaz a kategória, mint amikor valaki hazudik, valaki ellopja a másik vagyonát, vagy éppen gyilkosságot követ el.

Az odalépő farizeusok ugyanis annak a meggyőződésüknek adnak hangot, hogy a mózesi törvények mindegyike ugyanolyan súllyal bír, abból egyetlenegy sem lehet elengedni, vagy meggyengíteni. Ha pedig egy szabály megkérdőjeleződik, akkor azzal együtt az összes többi is kérdésessé válik. Jézus már feszegette a szombat kérdését, most itt a kézmosás kérdése kerül elő. Ha így megy tovább, akkor pedig minden más szabály is fölöslegessé válik számára. A farizeusok szerint ezt a lecsúszást, ezt a lelki földcsuszamlást minden áron meg kell állítani.

Sokszor hibáztatjuk ugye a farizeusokat, hogy a külső dolgokkal foglalkoztak a lelki dolgok helyett. Olyan szabályokat is minden elé helyeztek, ami igazából lényegtelen a teljes értékű élet szempontjából. Bíráljuk őket, hogy mennyi mindenben nem vették észre azt, hogy az ember, az emberek lelke, azoknak a hite sokkal fontosabb, mint a külsőségek.

Kedves Testvéreim! Ne bíráljunk senkit. Addig, amíg ragaszkodunk ülőhelyekhez, ami úgymond a templomban a mienk, amíg kötődünk a napi ritmusunkhoz, mondhatom úgy is, hogy a rituáléinkhoz, hogy minek mi után kell következnie, és ezeket inkább megtartjuk, mint azt, hogy a kezünkbe vegyük a Bibliát, vagy éppen imádkozunk, addig nem áll jogunkban bírálni a farizeusokat. Nem véletlenül mondom többes szám első személyben, mert én sem vagyok kivétel. Az életem bizonyos részei minden egyes nap megtörténnek, de a lelki elmélyülés bizony el-elmarad. Alapvetően a böjt, amely időszak kezdete előttünk áll, erről szól. A megszokottról, a külsőről, a sajátról lemondani, hogy elmélyüljünk Istenben, az Ő szeretetében.

Jézus, amikor arról beszél, hogy mi az, ami tisztátalanná teszi az embert, akkor arra hívja fel a figyelmünket, hogy a testi tisztaság, a külső higiénia mellett ugyanolyan súllyal foglalkozzunk a lelki tisztasággal, és a lelki higiéniával. Elég furcsán hangzik mindez, de mégis igaz. Ha minden egyes alkalommal, amikor éppen a külső tisztasággal foglalkozunk, odafigyelünk a lelki megtisztulásra is, akkor egészen másként nézne ki az életünk.

Hadd hozzak fel néhány konkrét példát. Kézmosásonként mondjunk el egy rövid imádságot. Mosogatás közben ne csak azt nézzük, hogy a mosogatószer miként hat, hanem az is jusson eszünkbe, hogy Krisztus ereje miként tudja tisztára mosni az életünket. Amikor a porszívó zúg, akkor élénk kerülhet az is, hogy mi az, ami a lelkünkben elporosodott, amit régen használtunk, de mégis előre vinné az életünket. Ha a ruhákat betesszük a mosógépbe, akkor azon is gondolkozzunk el, hogy mi az, ami rajtunk kimosásra szorul. Jézus a felsorolásában erről beszél. Mik azok, amik a szívünkben vannak, amiket talán másoknak sem merünk bevallani, amit még talán Isten előtt is titkolunk, de mindennél fontosabb az egészségünk, nem csupán a lelki, hanem a testi egészségünk szempontjából is, hogy azokat letegyük, hogy azoktól megtisztuljunk.

Megváltónk erre figyelmeztet. Az tesz tisztátalanná, ami a szívben van. Semmilyen illúzió nincsen itt. Nem azt mondja, hogy néhányszor előfordul veletek, hogy rosszra gondoltok. Nem arról beszél, hogy milyen szomorú az, amikor nem sikerül megtartani egyet-egyét Isten parancsolatai közül. Hanem az áll itt, hogy „a szívből származnak a gonosz gondolatok, gyilkosságok, házasságtörések, paráznaságok, lopások, hamis tanúskodások és istenkáromlások”. Annyira pedig legyünk őszinték magunkhoz, hogy nem a másik szívéből, nem a többiekéből, hanem az enyémből is ezek jönnek elő.

Tudom, hogy ilyenkor mi az alapreakció. Hát lehet, hogy belül vannak tisztátalan dolgok, de ezek közül nem tettem meg soha egyet sem. Nem törtem házasságot, nem paráználkodtam, nem gyilkoltam, nem loptam, nem hazudtam. Na, ennél az utolsónál akkor meg is állhatunk. Még ha igazam is van, hogy nem váltottam tette az először felsoroltakat, de tényleg, soha nem állítottam valótlant? Nem volt olyan, hogy félelemből, vagy érdekből másként

Igehirdetés. Elhangzott a Tatai Református Gyülekezetben 2018. február 11-én.

állítottam be az eseményeket, mint ahogyan történtek? Nem volt olyan, hogy Isten hatalmát csak emberi erőként tudtam elképzelni, és ezzel az Ő hatalmát káromoltam? Jézus azt mondja, hogy a szívből jönnek mindezek elő. Lehet, hogy valamit sikerült már Krisztus erejében megfékeznünk. Azonban vannak még hiányosságaink, csak akkor is, hogyha ezt a rövid felsorolást nézzük. Ami a szívből jön, az tesz tisztátalanná.

Máté evangéliumát olvasva, a Hegyi Beszéddel találkozva pedig nagyon jól tudjuk, hogy Jézus soha nem a tettről beszélt, hanem már arról is, ami a szívben megjelent. Gyilkosság már a harag is. Paráznaság már a kívánság is. A sort pedig folytathatjuk. Lopás az, hogyha valakinek a megkárosítására akár gondolni is merek. Lehet, hogy csak elterveztem, hogy a másik emberről nem a teljes valóságot mondom, de ezzel már hamisan tanúskodtam ellene. Előfordulhat, hogy éppen csak egy kósza gondolat futott át az agyamon, hogy milyen jó lenne, ha mindent én irányíthatnék, és nem kellene mindig Isten törvényeihez igazodnom, máris megszegtem ezeket a törvényeket. Vegyük nagyon komolyan, amit Jézus mond: ami a szívből jön, az teszi tisztátalanná az embert. A szívből jönnek azok a gondolatok, és azok az érzések, amelyek nem egyszerűen rosszak, hanem ártalmasak. A lelki tisztátalanságnak mindig van következménye. Lehet, hogy nem tett, de valami hatása biztosan van.

Ha rosszat gondolok a másakra, akkor egy idő után csak a rosszat fogom észrevenni benne. Ha úgy gondolom, hogy nekem ezen a világon sok minden jár, akkor egy idő után ezt meg is akarom valósítani, és mindent meg akarok szerezni. A lélek bekoszolódása az a folyamat, amikor nem vagyok képes mással foglalkozni, csak a saját életemmel, a saját érzéseimmel, a saját gondolataimmal, magammal.

Hogy jobban érzékeljük, hogy pontosan mi is az alapvető probléma, hadd meséljek el egy történetet. Egy alkalommal a rabbihoz ellátogatott egy ember, és megkérdezte tőle. Ha szükségem van valamire és egy szegény emberhez fordulok, barátságosan fogad és amennyire tud, segít. Ha egy-egy gazdaghoz megyek, szóba sem áll velem. Mondd, miért ilyen furcsa ez a világ? Gyere az ablakhoz és nézz ki! – mondta a rabbi látogatójának. – Mit látsz? Hát mit látnék! – válaszolta türelmetlenül a látogató. Látom az utcát, a fákat; a járókelőket, egy fiatalasszonyt a gyerekkocsijával, a botjára támaszkodó öregembert... És most gyere ide a tükörhöz – szakította félbe a rabbi – Mit látsz? Micsoda kérdés, rabbi – fakadt ki a látogató – mit látnék, ha a tükör előtt állok? Természetesen magamat. Látod, így van ez. Üvegből van az ablak is meg a tükör is. De ha rákensz egy kis ezüstöt, már csak magadat látod...

Kedves Testvéreim! Ha a lelkünk egy ablak, amin kinézve láthatjuk Istent, mások életét, a teremtett világot, akkor, ha ez az ablak bekoszolódik, akkor azon kinézve sem látunk mást, csak saját magunkat. Ezért van szükség a lelkünk megmosására, a lelki higiénára, hogy ne szűküljön be a világunk, hogy ne csavarodjunk bele a saját gondjainkba, vagy gondolatainkba. Ha tudjuk, hogy mi a tisztátalan, ha tudjuk, hogy annak milyen következménye van, akkor ezt is tudnunk kell, hogy miként történik meg a tisztulás.

Jézus itt a kézmosással hozza párhuzamba a lelki tisztátalanságot. Vagyis azt mondja, hogy ahogyan a kezünket többször megmossuk, úgy minden egyes napon többször is szükséges a lelkünket tisztogatni. Mondhatom úgyis, hogy minden egyes alkalommal, amikor rákerült valami. Ha elöntött a harag, és nem tudok megfelelő módon beszélni a közelemben lévőkkel, akkor nem várhatok. Akkor nem tölthetem ki a haragomat másokon, hanem mielőtt megszólalnék, meg kell tisztulnom, imádkoznom kell. Ha éppen azt érzem, hogy valami olyan helyzetbe kerültem, amink a végkimenetele nem biztos, hogy jó lesz, hogy Jézus szerint helyes lesz, akkor ott azonnal kérnem kell, hogy adjon erőt ahhoz, hogy ellene tudjak állni a kísértésnek. Ha nem is látom tisztán, hogy mi az, amire éppen megkérnek, mi az, amibe be akarnak vonni, amire igent kell mondanom, akkor kérhetem Istent, hogy adjon nekem tisztánlátást. A lelki higiénia ugyanolyan fontos, mint a kézmosás.

Jézusnak ugyanis nem az a célja, hogy minket kétségbeesésbe sodorjon, és azt hangsúlyozza, mennyire mocskos a lelkünk. Hanem azt akarja nekünk elmondani, hogy Ővele együtt van lehetőség a tiszta életre. Figyelmeztetni akar minket arra, hogy ne feledkezzünk meg a folyamatos imádkozásról, a Megváltóval való szünet nélküli kapcsolatáról. Amikor az utolsó vacsora alkalmával Jézus együtt volt a tanítványaival, akkor elkezdte megmosni a lábukat. Amikor Péterhez ért, akkor először ő tiltakozott, de Jézus azt mondta neki: „Ha nem moslak meg, semmi közöd sincs hozzám”. (Jn. 13.8) Ekkor Péter egyenesen azt kérte, hogy a fejét is mossa meg. A válasz ekkor pedig így hangzott: „Aki megfürdött, annak csak arra van szüksége, hogy a lábát mossák meg, különben teljesen tiszta.” (Jn. 13.10)

Mi is Kedves Testvéreim, azt tanulhatjuk meg, hogy aki elfogadta Krisztus megváltását, akit Ő már teljesen tisztára mosott, annak arra van csupán szüksége, hogy a napi bekoszolódástól tisztuljon meg. Ezért igyekezzünk arra, hogy a szívünk tiszta maradjon, hogy semmi gonosz gondolat, vagy ehhez hasonló ne jöjjön elő belőlünk, és ne mocskolja be, ne tegye tönkre a hétköznapijainkat. Ezért kérjük minden napon: „Tisztogass meg, Bűnből mossa meg Kegyelmedből, Istenem, (...) Maradj Bennem, benned engem Hagyj lennem, hogy áldjalak.” (436. dicséret 4. és 5. vsz.)

Amen!

Záró ének: 460. dicséret mind a 6 verse